

Les 4: De bijbel

In de eerste les hebben we het al over de bijbel gehad. Het ging dan meer over historische betrouwbaarheid van de bijbel. Is de inhoud van de bijbel in de loop der eeuwen niet gewijzigd? We zagen dat de historische betrouwbaarheid van het nieuwe testament overduidelijk is; betrouwbaarder dan bijvoorbeeld geschriften over Julius Caesar. Ook ontdekten we dat – in ieder geval gedeeltes – uit het oude testament niet of nauwelijks veranderd zijn: vergelijking van de hedendaagse tekst met zeer oude boekrollen, die in 1947 gevonden zijn in een grot nabij de Dode Zee, bevestigden dat. Daaruit kunnen we concluderen dat de securiteit waarmee de oude geschriften zijn overgeschreven (vaak waren monniken daarmee belast, die bij het maken van één foutje alles weer opnieuw moesten overschrijven) de historiciteit waarborgen.

In deze les gaan we onderzoeken of we inhoudelijk iets met de bijbel kunnen; kunnen we waarde hechten aan hetgeen er in de bijbel staat, en zo ja kunnen we het als waarheid aannemen.

De bijbel is de grootste bestseller aller tijden, en toch kennen maar weinig mensen echt de inhoud ervan. Vaak worden er meningen over de bijbel gegeven als zou deze moeilijk te begrijpen zijn en in ieder geval

-tijdgebonden

-plaatsgebonden

-cultureel bepaald

Nu is het inderdaad zo dat we vele passages uit de bijbel beter begrijpen als we iets afweten van de achtergronden, de geschiedenis, de gebruiken van die tijd en de geografie

Er zijn dan ook gebruiken en gebeurtenissen uit de tijd van de bijbel die je in onze cultuur niet meer tegen komt. Om dan één en ander te begrijpen moet je als het ware een culturomslag maken.

In de tweede les van deze cursus hebben we het bijvoorbeeld gehad over de "wegwassing van onze zonden door het bloed van Jezus". Daarbij kwam naar voren dat al duizenden jaren eerder een gebruik was ingesteld, "offereren", dat, duidelijk een heenwijzing betekent naar de "opoffering" van Jezus aan het kruis. Dat offeren vinden wij maar vreemd: dieren doden, bloed vloeien – akelig. Als je nu weet dat het brengen van offers aan goden in die tijd een algemeen gebruik was, en dat dus niet alleen de Joden dat deden, krijg je daar alweer een hele andere kijk op. Bij het brengen van offers werden dieren of ander etenswaar (bijv. landbouwproducten) "opgeofferd" aan de goden. Met deze wetenschap begrijpen we dan nu ook beter dat Jezus zichzelf heeft "opgeofferd" voor onze zonden.

Zo zijn er meer voorbeelden van cultuurgebonden gebeurtenissen, maar toch moeten we goed beseffen, **dat God, noch mens innerlijk veranderd zijn**, zelfs niet in verschillende culturen, plaatsen en tijden. De mens verlangt nog steeds naar liefde, vreugde, innerlijke vrede.....enz.

De gebruiken en gebeurtenissen kunnen dan aan tijd, cultuur of plaats gebonden zijn, de **boodschap van de bijbel is er één die alle culturen, plaatsen en tijden overschrijdt**. Zit niet ieder mens met vragen: "Waar kom ik vandaan?, Wat doe ik hier? Waar ga ik naar toe?", ongeacht tijd, cultuur of plaats?

Is de bijbel echt het Woord van God?

"de bijbel is in ieder geval een richtsnoer voor een goed leven"

Dat is althans de mening van de meeste mensen, want de aarde zou een hemel worden, als iedereen de woorden van de bijbel serieus zou nemen en er naar zou handelen. Maar of het daarmee ook het Woord van God is, zoals de bijbelschrijvers zelf wel beweren.....? Meer dan 3800 maal zeggen de schrijvers van de bijbel zelf dat hun woorden van God kwamen, bijv.: "God zeide", "Het Woord des Heren kwam

tot mij”, en veelal komt daarna dan een voorspelling over de toekomst die hen door God geopenbaard is.

Voorspellingen kwamen uit....

De eenvoudigste manier om erachter te komen of hetgeen gezegd wordt op waarheid berust, is na te gaan of deze voorspellingen zijn uitgekomen.

Hosea 1:1 (ca. 800 jaar voor Christus) - Hosea's ongelukkige leven thuis dient als symbool van de (toekomstige) toestand van het land Israël. **In Hosea 1: 4+5** wordt voorspeld wat zo'n 25 jaar later gebeurd: er komt een einde komt aan het koninkrijk Israël (= 10stammenrijk) (2 Koningen 17:6). **In Hosea 1:7** wordt voorspeld wat enkele tientallen jaren later gebeurd: Een Engel van de Here doodde de vijand.(Jesaja 37:36, 2 Kronieken 32:21, 2 Koningen 19:35)

Ook **Joël** (± 900 jaar voor Christus) zegt een boodschap van de Here te hebben ontvangen: Joël 1:1. Joël's boodschap gaat om het naderend oordeel over Jeruzalem in Juda (= 2stammenrijk) als de stad zich niet bekeerd. Dat oordeel is gekomen in ca. 600 voor Christus (2 Kronieken 36) met de verovering en verwoesting van Jeruzalem. Maar Joël spreekt ook over een gezegende tijd. “daarna zal ik op allen mijn Geest uitstorten....” (2:28). Eeuwen later herhaalt Petrus deze woorden met de uitleg dat bij de uitstorting van de Heilige Geest deze voorspelling is uitgekomen (Handelingen 2:16). Ook **Amos** (ca. 800 jaar voor Christus) krijgt van de Here te horen (1:2) dat Israël zijn ondergang tegemoet gaat (zie boven)

Micha (in de tijd iets later dan Hosea) kreeg van de Here te horen in visioenen wat er met Samaria en Jeruzalem zou gaan gebeuren, én hij voorspelt de komst van Christus en Zijn geboorteplaats Bethlehem (Micha 5:1).

De profetieën (voorspellingen die van God uitgaan) in de bijbel handelen altijd of **over Israël** of **over de geschiedenis van de mensheid** óf **over de Messias**. Over de Messias zijn heel veel voorspellingen gedaan in het Oude Testament die door Jezus zijn vervuld, zoals in Jesaja 53 en Psalm 22. Psalm 22 is door David zo'n 1000 jaar voor Christus geschreven; In Davids tijd bestond 'kruisigen' niet, maar hij omschrijft wel wat er gaat gebeuren: “Zij doorsteken mijn handen en voeten.” Deze psalm staat vol voorspellingen over de kruisiging van Jezus. Vergelijk vers 19 met Johannes 19:23; vers 13+14 met Lucas 23:35; vers 17 met Lucas 23:33; ook Psalm 34:21 met Johannes 19:32-34.

Voorspellingen komen uit....

En in Openbaring 13 wordt iets over de toekomst beschreven wat pas in onze tijd tot uiting kan komen.

Nooit eerder in de geschiedenis van de mensheid is het mogelijk geweest een **wereldomvattend** economisch systeem te laten bestaan, m.a.w. wereldwijde zeggenschap over in- en verkoop. Wat met ruilhandel begon, mondde uit in betalingen met munten; véél later kwamen er de pinpassen, creditcards en internet-betalingen over de hele wereld. Intussen zijn wij afhankelijk geworden van elektronisch betalen, en daarmee van een wereldomvattend economisch systeem. Zonder dat er werkelijk geld aan te pas komt, kunnen wij betalingen verrichten. En toch blijft het “behelpen”...want zoals geld gestolen kan worden, kunnen ook passen en creditcards gestolen worden. Het gemakkelijkst zou het zijn als we dat permanent met ons mee zouden kunnen dragen, zonder dat het gestolen kan worden. En men is daarmee al ver gevorderd. Een ingebouwde chip met al onze gegevens (sofinummer, pincode, toegangscode e.d.) kan men inbouwen en dus nooit meer verliezen. Wat is de handigste plaats voor zo'n chip? De hand of het voorhoofd – zodat we ons niet van kleding hoeven te ontdoen als we voor een betaalautomaat of toegangspoortjes staan. En wat staat er in **vers 16b en 17**: “Iedereen moest een merkteken op zijn rechterhand of voorhoofd hebben. Wie dat teken niet had, kon niets kopen of verkopen....”

Tot zo'n 50 jaar geleden was een dergelijk wereldomvattend economisch systeem ondenkbaar, maar Johannes beschrijft (uit een hem door God gegeven visioen) in het jaar 90 na Christus dat dit gaat gebeuren.

Zo ook met de profetieën over Israël. Vóór 1948 (ontstaan van de staat Israël) kon men niet geloven in de voorspellingen (die nog niet uitgekomen waren) uit de bijbel over Israël, eenvoudigweg omdat er geen staat Israël meer bestond. Tegenwoordig zien we profetieën over Israël in vervulling gaan:

Ezechiël 4:13 en 5:1: Israël zal over de volkeren verstrooid worden en raken hun land kwijt. Ezechiël 36:22-25 God's volk zal terugkeren in het land Israël.

Wetenschappelijk verantwoord....

In **Genesis 17:1** verschijnt God aan Abraham. Vanaf vers 9 staat dat God van Abraham en zijn nageslacht verlangt dat hij Gods regels naleeft, m.a.w. God vraagt gehoorzaamheid. Dan wordt beschreven dat iedere mannelijke nakomeling moet worden besneden, en wel 8 dagen na de geboorte.

Tegenwoordig is bekend dat op de 8^e dag na de geboorte het vitamine K gehalte in het bloed van de zuigeling op z'n maximale hoogte is, daarna daalt het gehalte. Vitamine K zorgt voor de bloedstolling. De 8^e dag is dus het meest ideale moment!!!

In Jesaja (ca. 700 jaar voor Christus) staat dat God troont boven het rond der aarde. In die tijd echter wist niemand dat de aarde rond was. Pas in 1492 na Christus ontdekte Columbus dat dat zo was!

De gebruiken en gebeurtenissen kunnen soms dan wel tijd- en/of cultuur-gebonden zijn, maar je ziet dat de bijbel absoluut geen wetenschappelijke onzin beschrijft!

UIT AL HET BOVENSTAANDE ZOU MEN KUNNEN CONCLUDEREN DAT GOD KLAARBLIJKELIJK MENSEN HEEFT GEBRUIKT OM DE BIJBEL TE SCHRIJVEN.

Door God ingegeven..

De bijbel is het werk van mensen; de bijbel is echter ook door God geïnspireerd, ***d.w.z. ingegeven.*** Om e.e.a. te verduidelijken een voorbeeldje:

Stel je krijgt een brief van koningin Beatrix. Gewoon, omdat je haar een brief hebt gestuurd en graag verduidelijking wil hebben over het één en ander. Je krijgt een brief van haar terug met een antwoord op je vragen. Deze brief heeft zij natuurlijk niet eigenhandig geschreven, daar heeft zij haar secretaris voor. Die zal de brief wel opgesteld hebben, misschien zelfs met zijn eigen woorden, maar inhoudelijk komt het antwoord van de koningin; zij heeft de opdracht gegeven deze brief te schrijven en haar antwoord duidelijk gemaakt. Daarmee is de brief 100% het werk van de secretaris, maar ook 100% het werk van de koningin.

Dat het mensenwerk is kun je terugvinden in de vier evangeliën. Dat zijn de verslaggevingen van het leven van Jezus op aarde geschreven door vier verschillende schrijvers. Iedere schrijver schrijft inhoudelijk hetzelfde verslag, maar toch verschillen sommige verhalen. De ene schrijver vindt dit het belangrijkste om te vertellen, de andere weer iets anders. Met welk doel, en voor wie schreven zij in eerste instantie hun verslag. (Mattheüs schreef zijn verslag in eerste instantie voor zijn volksgenoten: de Joden; en hij legt meer de nadruk op "Wat heeft Jezus gezegd", terwijl Lucas meer de "reden van Jezus' komst naar de aarde" benadrukt en zich richt

tot niet-Joodse christenen. Het evangelie van Marcus is eigenlijk het getuigenverslag van Petrus en legt de nadruk op het “handelen van Jezus”.)

De vier evangeliën spreken elkaar dan ook niet tegen, maar vullen elkaar juist aan!

Denk maar aan het zien van een ongeluk door diverse personen. Het ene verhaal verschilt net iets van het andere, de ene persoon zag het echt gebeuren, de andere ook maar vanuit een andere hoek. Een derde persoon kwam net na het ongeluk aan, zo krijg je door de verschillende verhalen een totaal beeld (vandaar ook dat bij een rechtzaak getuigen worden gehoord!). De verhalen verschillen in essentie niet van elkaar: het betrof een ongeluk! Dat wordt niet tegengesproken.

Het is erg belangrijk om vast te houden aan het feit dat de hele bijbel door God geïnspireerd is, ook al kunnen wij niet direct alle daarbij opkomende vragen oplossen. Als je in de bijbel bepaalde onbegrijpelijke passages wil gaan “wegstrepen”, dan gaat het als bij een schijf: scheur je aan de voorkant een blaadje eruit, dan valt er vanzelf aan de achterkant ook een blad tussenuit. Neem het verhaal van Jona in het Oude Testament – het lijkt onmogelijk dat Jona drie dagen, levend, zonder te verteren, in de vis “opgesloten” zat. Echter, Jezus zelf grijpt terug op deze passage. Het verhaal van Jona afdoen als ‘niet waar’, zou betekenen dat we ook twijfels zouden hebben aan Jezus’ woorden.

Als wij aanvaarden dat de Bijbel is geïnspireerd door God, dan zijn het dus Gods Woorden, en daarmee heeft de Bijbel gezag – het hoogste gezag - voor ons geloof, m.a.w. de Bijbel heeft het voor het zeggen als het gaat om ons geloof. Daarom moeten wij **altijd toetsen of dat wat bijv. kerkelijke leiders zeggen niet in strijd is met dit Woord van God**. Jezus zelf deed dat ook. Voor Hem gold ook dat “de Schrift” het hoogste gezag was. (Markus 7:1-20, Markus 12:18-27)

In 2 Timoteüs 3:16 staat vrij vertaald: “De bijbel is door de inspiratie van God geschreven en is nuttig om mensen te onderwijzen, terecht te wijzen, te corrigeren en te trainen in rechtvaardigheid (eerlijkheid)”.

A. De bijbel heeft dus in de eerste plaats **gezag over wat wij gelooven** – Hij is bestemd voor “onderwijs” en “terechtwijzing”. God geeft ons in Zijn Woord ook beloftes, waardoor we **zekerheid over ons geloof** kunnen ervaren

Zekerheid door het Woord van God

Als we op onze gevoelens zouden vertrouwen, zouden we van niets ooit echt zeker kunnen zijn. Gevoelens gaan op en neer, door allerlei factoren. Ze zijn veranderlijk en bedrieglijk. **De beloften in de Bijbel** veranderen niet en **zijn betrouwbaar**.

“Zie ik sta aan de deur en ik klop.....” -zelf een keuze maken om open te doen - Hij wacht op antwoord - Hij breekt niet in

“...Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen.” (Openbaring 3:20) -Jezus gaat deel uitmaken van je leven

“Zie, Ik ben met u alle dagen.” (Matheus 28:20) -Hij zal ons nooit meer zal verlaten

“Wie zich aan de Zoon toevertrouwd, heeft eeuwig leven.” (Johannes 3:36)

B. Ten tweede heeft de bijbel **gezag over ons doen en laten** (m.a.w. onze levenswandel) – Hij is bestemd om ons te “corrigeren” en ons “te helpen / te trainen om rechtvaardig (eerlijk) te leven”, dus in te zien wat juist en goed is. We ontdekken wat verkeerd is in Gods ogen. **God leidt ons door Zijn Woord.**

Sommige mensen zeggen: “Ik wil dit boek met regels niet. Het beperkt mij teveel in mijn eigen vrijheid. Als je volgens de Bijbel leeft, ben je niet vrij om van het leven te genieten.” Maar, is dat echt zo? Ontneemt de bijbel ons onze vrijheid? Regels en bepalingen kunnen juist vrijheid scheppen en de vreugde vergroten, doordat zij ons beschermen. (Neem de regel van de besnijdenis op de 8^e dag.)

Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn als ik zeg dat wij in het leven regels nodig hebben anders wordt ons leven een chaos; denk bijv. aan verkeersregels. Ook regels t.a.v. ons persoonlijke leven zijn uitermate belangrijk, om ons bijv. te beschermen tegen ziekten – bijv. gezond eten, genoeg slaap, Uit onderzoek is gebleken dat regels en grenzen stellen in de opvoeding van kinderen van het grootste belang is; zij voelen zich daardoor veilig en geborgen en signaleren – juist door het stellen van grenzen - dat zij klaarblijkelijk belangrijk zijn voor hun ouders; m.a.w ouders communiceren liefde door het stellen van regels en grenzen. Vertaal dit nu eens naar de verhouding van God naar Zijn kinderen, Zijn schepselen. God laat juist door het stellen van regels en grenzen zien dat wij belangrijk voor Hem zijn, dat Hij zielsveel van ons houdt!!

God heeft niet gezegd “Gij zult niet doden”, om ons plezier in het leven te bederven. Hij heeft niet gezegd “Gij zult geen overspel plegen” omdat Hij een spelbreker is. Nee...., Hij wil niet dat mensen gewond zullen raken, niet uiterlijk en niet innerlijk. Als mensen hun man, vrouw of kinderen verlaten, worden daardoor levens stuk gemaakt. Je kunt de bijbel dus zien als **een handleiding, een gebruiksaanwijzing bij het leven**. Een handleiding waarin God aan het woord is; **Hij heeft** in de tijd van de bijbelschrijvers **gesproken**, maar het bijzondere is dat hij door deze gesproken woorden, **vandaag ook nog spreekt!**

Het is Gods verlangen dat wij in een relatie met Hem leven. Hij wil ‘hier en nu’ dagelijks tot ons spreken door Zijn Woord. De bijbel is **niet alleen een handleiding** voor ons doen en laten én voor ons geloof, **maar ook een liefdesbrief** aan Zijn kinderen.

God leidt ons door de Bijbel

Hij belooft dat Hij de gelovige zal leiden. Hij zegt in Psalm 32:8: “Ik laat zien welke weg u moet gaan. Ik geef u raad en houd mijn oog op u gericht.” Jezus belooft dat Hij zijn volgelingen zal leiden (Johannes10:3-4). Hij verlangt ernaar dat wij zijn wil ontdekken (Efeze 5:17). Hij is bezorgd over ieder van ons persoonlijk. Hij houdt van ons en wil tot ons spreken over wat we met ons leven moeten doen, zowel in de kleine als in de grote dingen. In Psalm 37:5 staat: “Vertel alles wat u bezighoudt aan de Here en vertrouw Hem. Hij zal in alles voor u zorgen”.

God heeft een plan met ons leven. God houdt van ons en heeft het allerbeste met ons voor. Paulus zegt (Romeinen 12:2) dat Gods wil voor ons leven “goed, aangenaam en volkomen” is. Onze eigen keuzes leiden niet altijd tot dat “goede, aangename en volkomene”. Veel mensen zijn vastgelopen, en soms komt dat door de verkeerde keuzes die ze hebben gemaakt, bijv. m.b.t. hun baan, huwelijk, vriendschappen, enz.

a) Gods algemene wil:

We zagen al dat de Bijbel Gods algemene wil openbaart voor alle mensen, overal en onder alle omstandigheden. Daarin zegt God ons hoe Hij over tal van kwesties denkt. Uit de Bijbel weten we dat bepaalde dingen verkeerd zijn. Daarom kunnen we er zeker van zijn dat God ons er nooit toe zal leiden deze dingen toch te doen. Stel dat

iemand, die getrouwd is, zegt: "Ik ben verliefd geworden op deze man. We houden veel van elkaar. Ik geloof dat God mij leidt om mijn man te verlaten en een nieuwe relatie te beginnen." Dan weet je dat dit niet klopt, want God heeft zijn wil op dit punt duidelijk bekend gemaakt: "U mag niet echtbreken", zegt Hij in Exodus 20:14. We kunnen er zeker van zijn dat God ons er nooit toe zal leiden overspel te plegen. Soms voelen mensen zich ertoe "geleid" geld te besparen door geen inkomstenbelasting te betalen. Maar God heeft duidelijk gezegd dat we alle belastingen moeten betalen die we verschuldigd zijn (Romeinen 13:7). Op dit terrein heeft God zijn algemene wil geopenbaard, evenals op veel andere terreinen. Daarvoor hoeven we niet om leiding te vragen, want die heeft Hij ons al gegeven in zijn Woord{de Bijbel}

b) Gods specifieke wil

Terwijl we de bijbel lezen, kan het gebeuren dat God (met de woorden van toen) hier en nu direct tot ons spreekt. Daarmee is niet gezegd dat we Gods wil ontdekken, door de Bijbel zomaar open te slaan en te kijken wat er staat. Wanneer we er een gewoonte van maken de Bijbel regelmatig te bestuderen, zullen we ontdekken dat een gedeelte, op een bijzondere wijze van toepassing kan zijn op een situatie waarin we ons op dat moment bevinden. Soms lijkt het wel alsof een bepaald vers opspringt uit de context waarin het staat, en dat God erdoor tot je spreekt, heel persoonlijk.

Hoe werkt dat in de praktijk?

1) Tijd reserveren

Reserveer er dagelijks tijd voor. Als je dat niet doet, komt het er gewoon niet van! Wees ook realistisch: beter iedere dag een paar minuten, dan de eerste dag 2 uur, om het daarna niet meer vol te kunnen houden qua tijd.....met het gevolg dat je helemaal niet meer leest. Dus ontwikkel een regelmatig patroon.

2) Zoek een geschikte plaats..

In Marcus 1:35 staat dat Jezus vroeg opstond en naar een eenzame plaats ging om te bidden. Zoek een rustige plaats waar je ongestoord je bijbel kunt lezen.

3) Vraag God of Hij tot je wil spreken door het gedeelte dat je gaat lezen

Begin bijvoorbeeld met een paar verzen uit het Johannes-evangelie (het 4e boek van het N.T.). Misschien helpt het om een bijbels dagboekje, of –studieboekje te gebruiken.

4) Stel jezelf bij het lezen drie vragen:

- a) *Wat wordt er gezegd?*- Daarvoor kun je het gedeelte ook uit verschillende vertalingen lezen; dat verduidelijkt meestal één en ander.
- b) *Wat betekent het?* – Wat betekende het voor de persoon die het schreef en voor de eerste lezers. (In Het Boek staat aan het begin van ieder bijbelboek wat achtergrondinformatie, dat kan bij het stellen van deze vraag erg handig zijn.)
- c) *Hoe heeft dit bijbelgedeelte betrekking op mij, mijn gezin, mijn werk, mijn burens, de samenleving om mij heen?*
(Dit is het belangrijkste onderdeel. Als wij het verband met ons eigen leven ontdekken, wordt bijbellezen spannend, en dan kan het tot ons doordringen dat wij Gods stem horen.)

5) Wij moeten in praktijk brengen wat we van God horen

Jezus heeft gezegd (Mattheus 7:24) "Wie naar Mij luistert en doet wat ik zeg, is verstandig. Hij lijkt op een man die zijn huis op een rots bouwt. Het kan regenen, er kan een overstroming komen en het kan stormen, maar het huis blijft staan, want het heeft een goede fundering." De bijbel is niet gegeven om ons meer kennis te geven, maar om levens te veranderen.